
Les novetats de la nova gramàtica normativa de l'IEC

Neus Nogué Serrano

Departament de Filologia Catalana i Lingüística General

Universitat de Barcelona

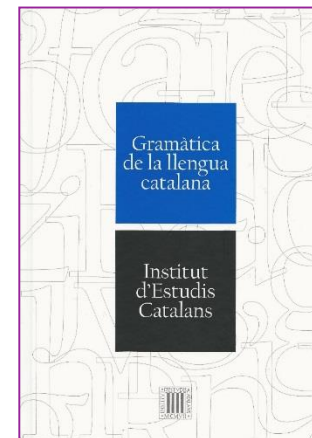
Universitat d'Alacant, Servei de Llengües

8 de febrer del 2019

De què parlarem

---

1. Antecedents
2. Els retocs en l'ortografia
3. Característiques generals de la GIEC i la GEIEC
4. Exemples
5. Comentaris finals

1. Antecedents

Normativa del català (Pompeu Fabra → IEC)

- **1913:** *Normes ortogràfiques*; **1932:** *Normes de Castelló* → **2017:** *Ortografia catalana* (OIEC)
- **1918/1933:** *Gramàtica catalana* → **2016:** *Gramàtica de la llengua catalana* (GIEC); i **2019:** *Gramàtica essencial de la llengua catalana* (GEIEC)
- **1932:** *Diccionari general de la llengua catalana* → **1995/2007:** *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC)

2. L'Ortografia catalana: els retocs

- **Els famosos 15 diacrítics:** *bé/be* (i *béns/bens*), *déu/deu* (i *déus/deus*), *és/es*, *mà/ma*, *més/mes*, *món/mon*, *pèl/pel* (i *pèls/pels*), *què/que*, *sé/se*, *sí/si* (i *sís/sis*), *sòl/sol* (i *sòls/sols*), *són/son*, *té/te*, *ús/us*, *vós/vos*.
<https://dlc.iec.cat/>
- *anti-nord-americanà, la no-violència...*
- *arrítmia, correferent, otorrinolaringòleg, ornitorrinc...*
- *l'anormalitat, l'agramaticalitat...*

2. L'Ortografia catalana: altres

4.1.2. Malgrat la grafia, cal tenir en compte que, d'acord amb les regles que s'acaben d'apuntar:

a) S'apostrofen l'article singular i la preposició *de* davant nombres i davant sigles que es lletregen, en aquells casos en què es pronuncien amb un so vocàlic inicial: *l'1 de febrer, l'XI Simposi de Ciències Socials; l'HTML, l'NBA, l'RNA, l'FBI, l'AP-7, l'N-II; d'11,5 milions d'euros, una emissora d'FM, una dosi d'LSD.*

b) S'apostrofa l'article masculí singular davant manlleus començats per *s* seguida de consonant (puix que la *s* es pronuncia precedida d'una *e* de suport): *l'statu quo, l'striptease, l'Slesvig-Holstein.* Semblantment: *l'ftalat de potassi, l'zwitterió.* No s'apostrofa, però, l'article femení ni la preposició *de* (ja que la *s* recolza en la vocal de l'article o la preposició): *la schola cantorum, la Scala de Milà, la ftiriasi; un repertori de scherzos, la República Democràtica de Sri Lanka, la teoria de Stern, un discurs de Jdànov.*

3. GIEC: característiques generals (1)

---

1. Va de la **descripció** a la **prescripció**.
2. Norma a vegades **polimòrfica**:
  - Té en compte la **variació geogràfica**: el català de tot el territori.
  - Té en compte la **variació funcional**: els diferents **registres (informal-formal, oral-escrit, espontani-elaborat, general-especialitzat...)**.

3. GIEC: característiques generals (2)

3. Correcte/incorrecte → **Adequat/inadequat.**
4. Normes **completades** o **més ben explicades.**
5. **Pocs canvis** en els registres formals.
6. Molts **fenòmens nous.**

**→ CANVI IMPORTANT EN LA CONCEPCIÓ
DE LA NORMA**

3. La GEIEC: reduïda i en línia (1)

- ❑ Objectiu: “**fer accessible a un públic ampli** la descripció i la normativa gramatical” de la GIEC.
- ❑ Reducció del **contingut** a poc més del 50%.
- ❑ Canvis en “la **forma d’expressió**” del contingut, en l’**estructuració** i en el **format**.
- ❑ Capítols suprimits i terminologia reduïda.
- ❑ Més visibles els aspectes relacionats amb l’ús **formal**.
- ❑ Marques normatives i descriptives simplificades.

3. La GEIEC: reduïda i en línia (2)

- Cada capítol té:
  - Un sumari
  - Una introducció seguida de diversos apartats i subapartats
    - Quadre resum
    - Definició, explicació i exemples
- Glossari:
  - Termes i paraules clau
  - Remissió al capítol on se'n parla
  - Cercador

4. Perífrasis d'obligació (*haver de...*)

- *Tenir de* + INF: “ha perdut vitalitat i no s’usa **en registres formals**”.
  - *Tenim de fer moltes coses encara*
- *Deure* + INF: “es manté **en els parlars valencians** [...]. En la resta de l’àmbit lingüístic, [...] es manté en casos més o menys fixats”.
  - *Els fills deuen obeir els pares*
  - *Podem i devem criticar els polítics corruptes*
- “**No són acceptables** les construccions «*tenir que* + infinitiu» o «*haver-hi que* + infinitiu»”

4. Un cas de concordança

- *Què volen aquesta gent, que truquen de matinada?*
- *La majoria (dels teus companys) no hi **estarà/estaran** d'acord*
- *La meitat (dels comensals) no **va/van beure** vi*
- *El 60% (dels participants) **eren manresans***

Gcc (Aurora Bel): “En l'ús espontani hi ha tendència a fer prevaldre la concordança pel sentit.”

5. Comentaris finals (1)

La GIEC

1. Una gramàtica per al segle XXI: una concepció diferent de la norma, que parteix de la descripció i que té en compte la variació.
2. Un primer pas per acostar la norma a l'ús.
3. Estil expositiu clar i natural.
4. Exemples naturals (DIEC i CTILC).

5. Comentaris finals (2)

La GEIEC

1. Accés en línia.
2. Simplificació.
3. Quan tingui un cercador general, l'accés a la informació millorarà.
4. Potser convindria simplificar més la terminologia.

La *Gramàtica bàsica*